

KORRALDUS

Anelema IV dolokivikarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste esitamine

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja võttes aluseks maapõueseaduse § 81 lg 2, tuginedes Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 18.03.2026 otsusele nr 13, Maa- ja Ruumiameti 10.03.2026 arvamusele nr 7-1/26/2129-2 ning Osaühing Eesti Killustik taotlusele, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Anda Osaühingule Eesti Killustik Anelema IV dolokivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr L.MK/332978 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks järgmised korrastamistingimused:

1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:

1.1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseadusele.

1.1.1.2. Kaevandatud maa korrastada veekoguks.

1.1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

1.1.2.1. Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased. Karjääri küljed tuleb kujundada nii, et oleks välditud varingud ning erosioon. Nõlvad ei tohi olla järsemad kui nõlva moodustava materjali (nt katend, tagasitäide) looduslik varisemisnurk. Karjääri nõlvad tuleb katta taimestikule sobiva pinnasega.

1.1.2.2. Tagada, et korrastatud ala ei kujutaks oma iseärasustest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele või loomadele ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.

1.1.2.3. Enne haljastuse rajamist korrastatav maa siluda.

1.1.2.4. Kaldajoone kujundamisel vältida sirgjoonelisust ja teravnurki.

1.1.3. Mulla kasutamise ja käitluse nõuded:

1.1.3.1. Selgitada välja tasandatud mäeeraldise ja selle teenindusmaa, sh nõlvade, kasvukihiga ja/või mullaga katmise vajadus. Kasvukihi ja/või mullaga katmise vajaduse korral fikseerida mäeeraldise teenindusmaa piires korrastamiseks vajaliku kasvukihi ja/või mulla kogus ja lisada kasvukihi ja/või mulla kvaliteedi nõuded;

1.1.3.2. Fikseerida korrastamisprojekti mäeeraldise teenindusmaa piires korrastamiseks vajaliku mulla ja katendi kogus.

1.1.4. Veerežiimi kujundamise nõuded:

1.1.4.1. Karjäärialal kujunev põhjaveetase peab vastama maa kasutamise sihtotstarbele;

1.1.4.2. Veekoguks korrastamisel katendi keskmise paksuse ca 2 m korral ning nõlvuse 1:2 juures veekogu ümber peab moodustuma kallasraja laiuseks ligikaudu 4 meetrit.

1.1.4.3. Korrastamise käigus rajatava veekogu sügavus kujundada valdavalt üle 2 m.

1.1.4.4. Korrastamise käigus rajatava veekogu põhi kujundada lauge ja ühtlane.

1.1.4.5. Kui projektiga planeeritakse veekogule supluskoht, siis peavad veealused nõlva kalded olema supluskohas vähemalt suhtega 1:8. Supluskoha rajamine on võimalik ainult juhul, kui

kohalik omavalitsus on valmis korraldama kaevandatud maa korrastamise käigus loodava rannaala avaliku kasutuse ning heakorra.

1.1.5. Bioloogilise korrastamise nõuded:

1.1.5.1. Korrastamisprojekti anda bioloogilise korrastamise lahendus, sealhulgas määrata kasutatavad puu- ja taimeliigid ja vajalik istikute arv ning hooldusvõtted. Istutatud metsakultuuride hooldamisel kasutada alustaimestiku hävitamiseks loodussõbralikke ja keskkonnasäästlikke võtteid, mis ei kahjustaks metsakultuure.

1.1.6. Lisatingimused:

1.1.6.1. Korrastamisprojekti põhjendada kasutatava tehnoloogia valikut lähtuvalt korrastamistingimustest, keskkonnatingimustest ja majanduslikest kaalutlustest.

1.1.6.2. Mäeeraldisel ja selle teenindusmaa piiridesse kuuluvalt alalt tuleb likvideerida kõik keskkonnaohtu ja ala hilisematele kasutajatele ohtu kujutada võivad seadmed ja ehitised.

1.1.6.3. Korrastamisega tuleb alustada kohe pärast maavara ammendamist.

1.1.6.4. Tekkiv veekogu määratakse avalikuks kasutamiseks veeseaduses sätestatud tingimustel ja korras.

Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määrmuses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ esitatud nõuetele.

2. ASJAOLUD

Osaühing Eesti Killustik (äriregistrikood 10126848, aadressi Jõgeva maakond, Põltsamaa vald, Rõstla küla, Rõstla paekivikarjäär, 48022) esitas Keskkonnaametile taotluse Anelema IV dolokivikarjääri korrastamistingimuste saamiseks (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 29.01.2026 nr DM-135339-1 all).

Osaühing Eesti Killustik omab maavara kaevandamise keskkonnaluba (edaspidi *kaevandamisluha*) nr L.MK/332978 kehtivusajaga kuni 22.05.2049, mille alusel kaevandatakse Anelema IV dolokivikarjääri mäeeraldisel dolokivi. Anelema IV dolokivikarjäär asub Pärnu maakonnas Põhja-Pärnumaa vallas Anelema külas, jäädes Anelema dolokivimaardla lääneserva. Mäeeraldis koosneb kahest lahustükist, jäädes riigile kuuluvatele kinnistutele Pae (63801:001:0895) ja Karjääri (63801:001:0891), mille valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet. Mäeeraldisel pindala on 6,39 ha ja selle teenindusmaa pindala on 9,65 ha. Kaevandamisloale kantud kaevandatud maa kasutamise otstarbeks on veekogu.

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 80 lg 1 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. MaaPS § 81 lg 1 sätestab, et kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (edaspidi *korrastamisprojekt*) kohaselt. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja korrastamistingimustest lähtuvalt (MaaPS § 81 lg 2). Korrastamistingimused esitab kaevandamisloa omajale Keskkonnaamet (MaaPS § 81 lg 3).

MaaPS § 81 lg 4 kohaselt peab Keskkonnaamet korrastamistingimusi esitades lähtuma keskkonnamõju hindamise soovitudest, kui keskkonnamõju on hinnatud, ja kaevandamisloale kantud korrastamise suunast. Põhjendatud juhul võib lähtuda korrastamistingimusi esitades ka muust korrastamise suunast, kui selle mõju on keskkonnamõju hindamise või keskkonnamõju strateegilise hindamise raames hinnatud.

Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lg-s 9 sätestatud nõuetest.

MaaPS § 84 lg 2 kohaselt tuleb kaevandatud maa korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist. Kaevandamisluba nr L.MK/332978 kehtib kuni 22.05.2049.

MaaPS § 81 lg 5 kohaselt küsib Keskkonnaamet korrastamistingimuste kohta maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse üksuse arvamust.

Vastavalt haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 40 lg-le 1 peab haldusorgan enne haldusakti andmist andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lg 5 ja HMS § 40 lg 1 alusel 11.02.2026 kirjaga nr DM-135339-2 loa omaniku, maaomaniku ja Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse arvamust Anelema IV dolokivikarjääri korrastamistingimuste eelnõu kohta.

Osaühing Eesti Killustik arvamust ei avaldanud.

Maa- ja Ruumiamet andis oma arvamuse 10.03.2026 kirjaga nr 7-1/26/2129-2 (registreeritud KOTKAS-s 11.03.2026 nr DM-135339-5).

Oleme esitatud eelnõuga tutvunud ning palume korrastamistingimusi täiendada järgmiselt:

1) täiendada punkti 1.1.2.1. järgmise lausega: „Karjääri nõlvad tuleb katta taimestikule sobiva pinnasega.“;

2) lisada tingimustele punkt 1.1.2.3. järgmises sõnastuses: „Enne haljastuse rajamist korrastatav maa siluda.“;

3) lisada tingimustele punkt 1.1.2.4. järgmises sõnastuses: „Kaldajoone kujundamisel vältida sirgjoonelisust ja teravnurki.“;

4) lisada tingimustele punkt 1.1.4.3. järgmises sõnastuses: „Korrastamise käigus rajatava veekogu sügavus kujundada valdavalt üle 2 m.“;

5) lisada tingimustele punkt 1.1.4.4. järgmises sõnastuses: „Korrastamise käigus rajatava veekogu põhi kujundada lauge ja ühtlane.“;

6) lisada tingimustele punkt 1.1.4.5. järgmises sõnastuses: „Kui projektiga planeeritakse veekogule supluskoht, siis peavad veealused nõlva kalded olema supluskohas vähemalt suhtega 1:8. Supluskoha rajamine on võimalik ainult juhul, kui kohalik omavalitsus on valmis korraldama kaevandatud maa korrastamise käigus loodava rannaala avaliku kasutuse ning heakorra.“;

7) muuta punkti 1.1.5.1. järgmises sõnastuses: „Korrastamisprojekti anda bioloogilise korrastamise lahendus, sealhulgas määrata kasutatavad puu- ja taimeliigid ja vajalik istikute arv.“; 8) lisada tingimustele punkt 1.1.6.2. järgmises sõnastuses: „Mäeeraldise ja selle teenindusmaa piiridesse kuuluvalt alalt tuleb likvideerida kõik keskkonnoahtu ja ala hilisematele kasutajatele ohtu kujutada võivad seadmed ja ehitised.“.

Põhja-Pärnumaa Vallavalitsus edastas 20.03.2026 kirjaga nr 1-3/13/2026 (registreeritud KOTKAS-s dokumendina nr DM-135339-6) Põhja-Pärnumaa Vallavolikogu 18.03.2026 otsuse nr 13, milles vallavolikogu nõustus Anelema IV dolokivikarjääri korrastamistingimuste andmisega vastavalt Keskkonnaameti korralduse eelnõule, lisades juurde täiendavad tingimused:

- 1) korrastamisega tuleb alustada kohe pärast maavara ammendamist;*
- 2) bioloogilise korrastamise lahenduses määrata kasutatavad puuliigid ja vajalikstikute arv ning hooldamisvõtted. Istutatud metsakultuuride hooldamisel kasutadaalustaimestiku hävitamiseks loodussõbralikke ja keskkonnasäästlikke võtteid, misei kahjustaks metsakultuure;*
- 3) tekkiv veekogu määratakse avalikuks kasutamiseks veeseaduses sätestatudtingimustel ja korras.*

Keskkonnaamet nõustub osapoolte arvamustega ning on teinud käesolevas eelnõus vastavad muudatused.

Keskkonnaamet küsis xx.xx.2026 kirjaga nr DM-xxxxxx-x loa omaniku, maaomaniku ja Põhja-Pärnumaa Vallavalitsuse arvamust Anelema IV dolokivikarjääri korrastamistingimuste täiendatud eelnõu kohta.

Arvamusi esitati/ei esitatud.

Keskkonnaamet märgib, et korrastamistingimuste andmisel lähtutakse loale kantud korrastamise suunast (milleks on märgitud veekogu). Juhul kui kaevandamise käigus selgub, et mõistlike kulutustega ei ole võimalik ala nõuete kohaselt korrastada, saab loale kantud korrastamise suunda igal ajal loa omaniku taotluse alusel muuta. Vastavalt loal muudetud korrastamise suunale muudetakse ka korrastamistingimusi.

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lg 2 p 2 ja § 27 lg 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhindangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. KeHJS § 2² sätestab, et keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

KeHJS § 6 lg 2 loetelu on § 6 lg 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus*). Kavandatav tegevus (Anelema IV dolokivikarjääri korrastamine) ei kuulu KeHJS § 6 lg 1 loendisse ega ka määruse loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lg-te 3 ja 4 ning määruse alusel ei ole antud juhul keskkonnamõju hindamise algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ning keskkonnamõju hindamise vajalikkuse kaalumine.

Tulenevalt eelnevast ei ole vajalik koostada keskkonnamõju hindamise eelhindangut Anelema IV dolokivikarjääri korrastamistingimuste andmisel.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.